

EL CANVI DE CICLE A LA POLÍTICA VALENCIANA ÉS PALPABLE. EL MAPA POLÍTIC ESTÀ ESCORAT ARA CAP A L'ESQUERRA

→ actes de la passada campanya de Podem han estat coprotagonitzats per Pablo Iglesias, Íñigo Errejón, Mónica Oltra i Ada Colau. Heus ací el pòquer d'asos.

Els resultats del 20D al País Valencià fan pensar que Oltra celebrarà el seu 50 aniversari ostentant la condició de presidenta de la Generalitat. Amb 671.071 vots, Compromís i Podem han sigut capaços de mantenir pràcticament el 91% dels vots aconseguits per separat set mesos abans, amb Mónica Oltra i Antonio Montiel com a caps de llista a les Corts valencianes. Ella va obtenir-ne llavors 456.823, i ell, 282.389, que sumen un total de 739.212 paperetes.

Les 68.141 que ara s'han quedat pel camí –a casa– o que han pres una altra destinació –a diferència de Compromís-

Podem, tant el PP com el PSOE, Ciutadans i Esquerra Unida han guanyat vots amb relació al mes de maig– han impedit que Compromís-Podem haja estat la candidatura més votada a cap de les tres circumscripcions. Els populars s'hi han tornat a imposar, malgrat la davallada espectacular respecte a les eleccions espanyoles d'ara fa quatre anys, quan van arribar al 53,9% dels vots. Ara han perdut més de 550.000 vots i no han superat el 31,5%.

Ciutadans, amb prop de 425.000 sufragis, n'és el beneficiari directe. Amb el 15,9%, la branca valenciana de la formació d'Albert Rivera avantatja de dos punts percentuals la mitjana estatal del partit, tal com passa en el cas del PPCV, que ha passat de situar-se 8,7 punts per sobre de la

mitjana del PP a millorar-la d'un 2,6%. Si l'any 2011 el PPCV va aconseguir el cinquè millor dels populars a les 17 autonomies, ara no ha passat de la desena plaça.

Canvi de cicle

El canvi de cicle a la política valenciana és palpable. Les majories absolutes abassegadores del PPCV són al bagul de la història, i el mapa resultant està escorat cap a l'esquerra, independentment que el nivell de participació siga més fluix (el 69,6% de maig) o més elevat (el 76,6% d'ara). El 24 de maig, la suma de PSOE, Compromís, Podem i Esquerra Unida va totalitzar 1.355.000 vots, i la de PP, Ciutadans, UPyD i Vox, 1.005.000 vots, tot just 350.000 per sota. El 20 de desembre, Compromís-Po-

L'aposta de Mónica Oltra d'anar amb Podem i obtenir un grup parlamentari propi a Madrid ha posat els valencians al mateix nivell que els catalans i els gallecs al Congrés, una cosa inèdita fins ara.

Toc d'atenció a l'Acord del Botànic

Andrés Boix Palop
PROFESSOR DE DRET PÚBLIC
(UNIVERSITAT DE VALÈNCIA)

Al País Valencià, de vot dual, mai no n'hi ha hagut massa. Si de cas, només una miqueta. El PPCV, per exemple, feia anys que era molt més fort a les eleccions autonòmiques i municipals que no pas a les generals. Però fa l'efecte que això ha canviat, i que a causa de l'herència tòxica dels últims anys, la dreta valenciana –tant el PP com Ciutadans– està destinada a tenir pitjors resultats a escala local que no en clau espanyola. Amb tot, una primera conclusió d'aquestes eleccions és que el PPCV no tan sols aguanta, sinó que millora els seus resultats amb relació al mes de maig. Qui pensara que anàvem cap a una disgregació del partit, ja s'ho pot anar llevant del cap.

Més interessants encara són els resultats dels partits de l'Acord del Botànic –PSPV-PSOE, Compromís i Podem– i d'Esquerra Unida. La coalició de Compromís i Podem suma un 25%, amb fites a l'entorn del 30% a segons quines comarques: és cert que obté menys vots que no la suma de les dues formacions al maig, però ateses les circumstàncies, no en perd molts. Un èxit que no evita, però, un cert toc d'atenció al tripartit valencià. En primer lloc, pel retrocés lleuger –també– d'una EUPV entestada a anar per lliure (en aquest cas, lamentablement, per ordre de Madrid), els vots de la qual no han comptat (el contrast amb EUiA és ben trist) en el còmput d'escons. En segon lloc, perquè la coalició És El Moment ha demostrat que a l'eix de "l'esquerra transformadora" continuen grinyolant algunes coses. I en tercer lloc, perquè els resultats del PSPV –per sota del 20% per primera vegada a la seua

història– haurien d'obrir una reflexió a Blanqueries (es poden presentar les llistes que han presentat –per exemple, la secció masculina a València– i esperar una altra cosa?). Tant el Consell com els governs d'esquerres municipals han d'afanyar-se a posar-se les piles i parar l'orella. Han de treballar des d'ara mateix en la direcció que exigeix el seu electorat.

Aquesta capacitat és una de les virtuts inqüestionables de Mónica Oltra, referent d'aquest espectre social de ja fa anys, a qui aquestes eleccions –com ha passat amb Ada Colau– han catapultat a la primera línia política estatal. De moment, ni que siga de retruc (algú ha sentit cap crítica al si de Compromís, després d'aquests resultats?), ha aconseguit posar els valencians al mateix nivell que els catalans i els gallecs al Congrés, una cosa inèdita. Sabrà jugar en les dues pistes, la valenciana i l'espanyola, alhora?

LES URNES ASSETGEN PUIG.

Ximo Puig, president valencià des del mes de juny gràcies a l'acord amb Compromís i Podem, ha vist en la seua formació, el PSPV-PSOE, queda en tercera posició als comicis espanyols. A la ciutat de València ha quedat en quarta posició.

dem, PSOE i IU han rebut 1.313.000 vots, i PP, Ciutadans, UPyD i Vox, 1.286.000, 27.000 menys que no el bloc progressista.

Un panorama que pot semblar ajustat –ho és– però que contrasta, i de quina manera, amb l'avantatge que 400.000 vots que el PP –en solitari, sense comptar UPyD– va aconseguir respecte al PSOE, Compromís i Esquerra Unida als comicis estatals del 2011, o els 205.000 que van distanciar el PP –amb l'imputat Francisco Camps com a cap de llista– de la suma de PSOE, Compromís i Esquerra Unida a les eleccions valencianes d'aquell mateix any.

És a dir, els partits conservadors –UPyD inclosa–, que ara fa quatre anys, depenen de les eleccions, avantatjaven els progressistes entre 265.000 i 550.000 vots, ara són entre 25.000 i 350.000 per sota.

Curiosament, qui es troba en una conjuntura més adversa és el PSOE. Gràcies a l'Acord del Botànic, governa la Generalitat Valenciana i ostenta la presidència en la persona de Ximo Puig, però el *cicló Oltra*, que el mes de maig es va quedar a només 50.000 vots dels socialistes –de fet, Compromís va superar clarament el PSPV a la demarcació de València–, ha agafat una velocitat que fa tremolar els fonaments de la seu del carrer de Blanqueries.

Quan Oltra va començar a negociar amb Puig l'acord de Govern, va recordar que la suma dels diputats de Compromís i de Podem –32– pesava més que no la els socialistes –23–, una atribució dels escons veïns que aleshores sobtava una mica però que ara, com a vice-presidenta, sí que farà servir per pressionar el president.

Tot i la seua ascensió, Oltra no pot reclamar la presidència del Consell. Per descavalcar Puig, hauria de presentar una moció de censura, i els 32 diputats de Compromís i Podem no disposen d'aliats que els permeten arribar als 50 vots necessaris. Fet i fet, ella s'ha afanyat a deixar clar que el resultat del 20D no comportarà canvis a l'executiu, ni tan sols amb l'entrada d'algun membre de Podem, que ara fa set mesos va preferir quedar-ne al marge.

Això sí, a la campanya recent, en una entrevista al diari *El Mundo*, Oltra

ja es mostrava entusiasmada davant la possibilitat de reeditar l'acord preelectoral amb Podem a les eleccions valencianes del 2019. Allò que ja va proposar a Errejón l'octubre del 2014 però que ell va desestimar. Allò que ara l'ha convertida en una icona del canvi polític al conjunt de l'Estat i que pot dur-la al Palau de la Generalitat.

No obstant això, abans de provar de repetir la coalició amb Podem, haurà de calmar els ànims a la seua pròpia coalició, Compromís. El partit majoritari, el Bloc Nacionalista Valencià, està dividit –i desanimat– pel fons i la forma de l'acord amb Podem. Amb 9 escons a la butxaca, l'atractiu de la jugada sembla evident, però l'èxit real dependrà de la conformació o no d'un grup parlamentari valencià al Congrés. Si la Mesa el vetara i obligara els

diputats de Compromís-Podem a formar part del grup de Podem, els membres del Bloc –Joan Baldoví i Marta Sorlí– emigrarien al grup mixt. S'entén que els dos d'Iniciativa –Enric Bataller i Ignasi Candela– farien igual, però ací hi ha més dubtes.

Sobretot perquè hi ha un corrent del Bloc disposat a plantar cara a Oltra i la manera com ha gestionat l'aliança amb Podem. Un sector puixant, enfrontat a Enric Morera, pensa que està en condicions de disputar-li la secretaria general del partit nacionalista al proper congrés, previst per a la primavera. D'altres, a Iniciativa i Podem, directament pensen de quina manera podria ingressar el partit de Pablo Iglesias a l'estructura de Compromís, una hipòtesi que espanta molts al Bloc.

Totes aquestes tensions poden explicar, d'alguna manera, els 68.000 vots perduts en comparació del mes de maig: 40.000 a la comarca de l'Horta i 25.000 a la Ribera Baixa, la Ribera Alta, la Safor, la Vall d'Albaida, la Costera i la Marina Alta, comarques centrals de predomini catalanoparlant, mentre s'ha registrat un avanç, ni que siga mínim, a les comarques exclusivament castellanoparlants, ubicades sobretot a l'interior i molt poc poblades.

D'una banda, doncs, hi havia un mal-estar per l'acord amb una força espanyola com Podem. I de l'altre, hi ha un vot urbà que s'inclina per Oltra als comicis autòctons i que per unes altres opcions a l'Estat.

Arribarà a presidir la Generalitat, Compromís? El 2019, si repeteix com a candidata, Oltra voldrà demostrarà que amb ella sí que es pot. ●

País Valencià

